

PŘEHLED VÝZKUMŮ

57-1

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 57
Volume 57

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada Editorial board	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Barbora Tesařová
Software Software	Adobe InDesign CC
Fotografie na obálce Cover Photography	Zelená Hora (okr. Vyškov). Starobronzový kamenný segment. Zelená Hora (Vyškov District). Early Bronze Age stone segment.
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2016
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2016 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

Ize je s největší pravděpodobností dát do souvislosti se sídlištěm kultury s moravskou malovanou keramikou, které bylo v bezprostředním jižním sousedství dotčených pozemků odkryto v letech 2009 a 2010 (Přichystal 2010; 2011).

Michal Přichystal

Literatura

Přichystal, M. 2010: Jinačovice (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 51, 313.

Přichystal, M. 2011: Jinačovice (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 52(1), 163.

Resumé

Jinačovice (Bez. Brno-venkov), „Za Sýčkami“. MBK (?). Siedlung. Rettungsgrabung.

KELČ (K. Ú. NEMĚTICE, OKR. VSETÍN)

Extravilán, parc. č. 401/92. Neolit. Ojedinelý nález.

Uložení nálezů: Muzeum regionu Valašsko

Lokalizace: 49°30'7.171"N 17°50'10.588"E, poloměr kruhu 10 m.

Během povrchové prospekce v trati Za Chalupami v katastru Nemětice našel amatérský archeolog J. Drozd ml. v blízkosti vrcholu kóty 377 fragment broušené industrie a 3 přepálené zlomky čepelovité štípané industrie. Rámcově je řadíme do období mladší doby kamenné.

Samuel Španihel

Resumé

Kelč (Nemětice Cad., Vsetín Dist.), Außenbereich. Neolithic. Stone artifact. Isolated find.

KOBEŘICE (K. Ú. KOBEŘICE VE SLEZSKU, OKR. OPAVA)

„Horní Olšina“. HSL. Sídliště. Záchraný výzkum.

V průběhu roku 2014 a 2015 proběhlo několik záchraných archeologických výzkumů v souvislosti s výstavbou

nových rodinných domů při jižním okraji obce Kobeřice, v trati zvané „Horní Olšina“. Lokalita je ze dvou stran vymezena stávající zástavbou se zahradami (ul. Horní Olšina), na východě jej limituje silnice 467 vedoucí ze Štítiny do Kobeřic a jižní sousedství představuje zemědělsky obdělávaná půda. Na ZM ČR 1:10 000, list 15-41-11, je dotčený prostor určen krajními body 305/342, 301/338, 328/333 a 325/328 mm od Z/J sekční čáry. Výstavba domů probíhá okolo nově vzniklé ulice Nad Olšinou, již předcházela v roce 2013 záchraný archeologický výzkum zachycující zde polykulturní sídliště využívané na přelomu mladší a pozdní doby kamenné a především pak v období lužické kultury (Juchelka 2014, 123). Naleziště je situováno zhruba 270 m n. m., na výrazné terénní vlně klonící se na západě a na severu k toku Oldřišovského potoka, vzdáleného pouhých 300 m.

Na sedmi z devíti parcel, jež jsme podrobili archeologickému dohledu při strojních skrývkách ornice, byly zachyceny stopy antropogenní aktivity. Na dvou parcelách (č. 2651/12 a 2651/13) bylo doloženo pravěké osídlení lidem hornoslezské lengyelské skupiny. Na ostatních staveništích se prokázalo působení lidu lužických popelnicových polí (viz oddíl Doba bronzová v tomto svazku). Sídlištní aktivitu v době římské prozrazují nálezy vyzvednuté z jámy č. 506 na parcele č. 2651/24 a rovněž materiál z obj. 503 na parcele č. 2651/23. Další rozsah a charakter pravěkého osídlení této části Kobeřic nám odhalí plánované skrývky na zbývajících parcelách.

Parcela č. 2651/12: Záchraný archeologický výzkum byl realizován v měsíci červnu 2014. V tomto případě došlo k pochybení ze strany investora, kdy byl archeolog přivolán k již dokončené skrývce, při níž byla kromě ornice sejmuta i část sprašového podloží, a došlo tak k poškození či úplné destrukci archeologických situací. V prostoru bylo přesto identifikováno ještě šest reliktních pravěkých objektů. Jednalo se o dva rozměrově menší sídlištní objekty, křehkou jamku a reliktní dvou jam v superpozici. Další menší objekt byl zachycen na profilu výkopu vodovodní přípojky. Téměř veškerý inventarizovaný materiál pochází z již zmíněných reliktních superpozicně umístěných sídlištních jam situovaných u jižního profilu skrývky. Torzovitě zachovaná keramika je vyrobena převážně z jemnoznné či jemně plavené hlíny světlých odstínů. Výzdobu reprezentují různé variace záseků, vrypů, přeseků a z plastické výzdoby pak malé kulovité, polokulovité i hrotité pupky a jejich kombinace (obr. 2: 2, 7). Nejvýraznějším nálezem celého souboru je část 2 cm vysoké nádoby vaničkovitého tvaru zdobené přeseky, řadící se k sakrální keramice (obr. 2: 3). Inventář doplňuje kolekce štípané industrie (SGS) obsahující i trapézovou srpovou čepel s charakteristickým leskem (obr. 2: 4) a nálezy brousků z jemnozrných hornin. Keramická náplň soujámí vykazuje prvky vyskytující se v kultuře lidu hornoslezské lengyelské skupiny, ač mírně atypické. Lze uvažovat o zařazení do tzv. komplexu skupin se smíšenou keramickou náplní. Z křehké jamky byla kromě dvou silicitů vyzvednuta i jednoduše zhotovená miniaturní miska (obr. 2: 1) o prů-

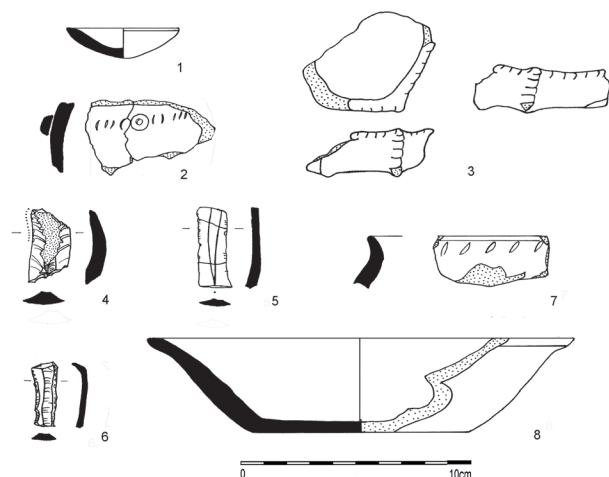
měru ústí 45 mm z plavené neostřené hlíny s pozůstatky okrovo-oranžové hlinky na povrchu, jejíž vznik lze hledat rovněž u lidu hornoslezské lengyelské skupiny.

Parcela č. 2651/13: V červenci roku 2015 proběhl další záchranný výzkum, při kterém bylo prozkoumáno 22 zahloubených objektů. Sprašové podloží bylo zachyceno pod vrstvou ornice o síle 0,5 m. 19 jam spadá do kategorie kúlových a sloupových jam, které byly soustředěny zejména ve středové části staveniště. Jejich rozmístění dokládá existenci stavby zhruba čtvercové nadzemní konstrukce menších rozměrů. Pro absenci materiálu nelze tento útvar chronologicky začlenit. U západní hrany staveniště byla zaznamenána část hliníku s šedočerně zbarvenou výplní. Objekt byl probádán formou sondy tvaru výseče, která byla položena v jihovýchodní části jámy. Zachycené rozměry (2,90 × 4,80 m) poukazují na zhruba kruhový tvar jámy o průměru ústí kolem 6 – 7 m. Jednalo se očividně o hliník s nepravidelně zahloubeným dnem a různě profilovanými stěnami. Ze sondy bylo vyzvednuto pouze 17 fragmentů keramiky, čtyři silicity a zlomek kamenné podložky z jemnozrné horniny. Hmota keramických zlomků je plavená, na vnější straně opatřená tenkou vrstvičkou hlinky okrových až světle hnědých odstínů. Z výzdobných prvků se objevily záseky, ale rovněž pozůstatek po vypíchaném ornamentu. Tyto nálezy hornoslezské lengyelské skupiny řadíme do její starší fáze.

Iva Vondroušová

Literatura

Juchelka, J. 2014: Nová sídliště lužické kultury na Opavsku. *Přehled výzkumů* 55 (1), 113–139.

Obr. 2. Koběřice – „Horní Olšina“. Výběr nálezů z obj. 503 a 504. Kresba L. Sedláčková.

Abb. 2. Koběřice – „Horní Olšina“. Auswahl der Funde aus den Objekten 503 und 504. Zeichnung L. Sedláčková.

Resumé

Koběřice (Kat. Koběřice ve Slezsku, Bez. Opava), „Horní Olšina“. Oberschlesische Gruppe der Lengyel Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

KOJATÍN (OKR. TŘEBÍČ)

Západní okraj obce. Neolit – MMK (?). Náhodný nále.

Obec Kojatín v severní části třebíčského okresu náleží mladší sídelní oblasti, o to cennější je náhodný nález sekeromlatu, který se v roce 2015 podařilo zdokumentovat (obr. 3). Získala jej již v roce 1996 M. Chromá při vybírání brambor na východním okraji obce (přibližně 49°14'32.515"N, 16°0'29.776"E v systému WGS-84). Jedná se o mírný jižní svah nad místním bezejmenným potokem, resp. Kojatínským rybníkem, nadmořská výška se zde pohybuje okolo 465 m. Poloha sloužila jako sad, poté pouze několik let jako orná plocha a v současnosti je opět zatravněná, povrchový průzkum lokality není tedy prozatím možný.

Samotný nález představuje sekeromlat vyhotovený podle makroskopického určení z amfibolického dioritu brněnského masivu. Artefakt je poměrně malý, jeho rozměry jsou d – 96 mm, š – 39 mm, v – 34 mm. Je kompletní s mírně poškozeným ostřím, má nepravidelně zaoblený týl, mírně kónický provrt s průměrem v rozmezí 15 až 18 mm.

Z katastru obce není dosud znám žádný pravěký nález. Ze sousedního Budišova je však uváděn nepočtený soubor broušené a štípané kamenné industrie, zejména ze sběrů J. Kniese a V. Němečka (Košťurík *et al.* 1986, 180–181). Některé z těchto nálezů jsou snad ze širšího okolí. Kulturní klasifikace takového nálezů není jednoznačná. Nejčastěji se s tímto typem nástroje i surovinou setkáváme v kultuře s moravskou malovanou keramikou. Nejbližší dosud známé neolitické sídlištní lokality se nachází východně od Náměště nad Oslavou, přibližně 6 km od nálezů sekeromlatu v Kojatíně (Knotková 2011, 34–35; Vokáč 2003, 210–211) a u Sedlece (Kučová, Kuča 2015, 134–138).

Martin Kuča, Jitka Kučová, Václav Šoukal

Literatura

Knotková, J. 2011: *Kultura s lineární keramikou v Poslaví a Pojihlaví na Třebíčsku*. Rkp. bakalářské diplomové práce. Uloženo: Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, Brno.